

HITTE

Drie doden door hitte in

De extreem hoge temperaturen in verpleeghuis De Geinsche Hof in Nieuwegein hebben drie bewoners het leven gekost.

Het gebouw heeft zelfs geen zonwering, laat staan airco. Het wachten is al geruime tijd op toestemming voor aanpassingen.

De problemen in Nieuwegein staan niet op zich. Ook elders zuchten ouderen onder de hittegolf.

Geen airco, lapmiddelen moeten temperatuur binnen de perken zien te houden

HELMA VAN DEN BERG
HESTER VAN DE KAA
NIEUWEGEIN

De hitte heeft in verpleeghuis De Geinsche Hof in Nieuwegein levens gekost. Op de afdeling Ram, een vleugel voor dertig mensen met lichamelijke kwalen, stierven het afgelopen week-einde drie bejaarde bewoners. Vijf anderen zijn in het ziekenhuis opgenomen. Ook een verpleegkundige werd door de hitte ziek.

Het lage verpleeghuis heeft een plat dak, geen zonwering en geen airconditioning. Volgens Maarten Dekker, directeur van de stichting Zorgspectrum waarvan De Geinsche Hof onderdeel is, is het gebouw verouderd en wacht hij op toestemming voor renovatie. Voor mobiele airco's is 'geen budget'. „We hopen dat het binnen een paar graden koeler is dan buiten,” zegt Irene de Jong, woordvoester van de Raad van Bestuur. „De lichtkoepelels zijn wit gekalkt, de lampen laten we uit en op elke afdeling hebben we een ventilator gezet.”

Zondag ontdekte het personeel dat acht van de dertig bewoners hoge koorts hadden. De GGD Midden Nederland en het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein werden ingeschakeld. Zij meldden dat er geen sprake was van een legionellabesmetting of virusontsteking, zegt Frits Woonink, arts infectieziekten van de GGD. „We gaan ervan uit dat de mensen het slachtoffer van de hitte zijn geworden.”

De hitte is voor bejaarde zieken extra belastend. Hulpmiddelen als incontinentiemateriaal, catheters en kunststof beddenhoezen verergeren de situatie. Dekker: „Het seizoen werkt ook niet mee. Familie is nu vaak op vakantie, daar worden ouderen soms ook depressief van.”

De directie is geschokt door het plotselinge slachtoffertal, zeggen Dekker en De Jong. „Maar overlijden en ziekte vormen wel een onder-

Tot nu toe

- Vanaf 2003 houdt het Centraal Bureau voor de Statistiek hoeveel mensen overlijden als gevolg van extreme temperaturen.
- De gemiddelde temperatuur in de zomermaanden is 22 graden. Bij één graad meer leidt dat tot 35 extra sterfgevallen in de week.
- Sinds 3 juli was elke dag warmer dan 22 graden. Dat werkt door in de sterftcijfers. Het CBS constateerde de eerste week van juli 200 meer doden dan gemiddeld.
- Ook elders in Europa kampen ouderen met de hitte. In Frankrijk, waar de hete zomer van 2003 veel slachtoffers maakte, worden dit jaar alle zeilen bijgezet om een herhaling van zo'n drama te voorkomen. Niettemin kostte de hittegolf daar dit jaar al aan veertig mensen het leven.

deel van de verpleeghuiscultuur. Hier wonen zieke mensen van boven de tachtig.”

De problemen met het personeel, dat al maanden klaagt over onderbezetting en te grote werkdruk in De Geinsche Hof en op de schakelafdeling in het St. Antonius Ziekenhuis, heeft volgens De Jong niets met deze situatie te maken. „Na de vakantie gaat onze locatiemanager met de werknemers de problemen bespreken.”

In De Geinsche Hof wijst niets op de hitteziekte en het overlijden van de drie bewoners. Geen overlijdensberichten aan de wand, geen extra bezoek aan de overige bewoners. Familieleden die wel op bezoek komen, zeggen van niets te weten. Personeelsleden buiten knikken richting Vreeswijk, waar de directie zetelt: „Voor vragen moet je daar zijn.”

Wat volgt

Zo snel mogelijk onderzoek door Inspectie

De Inspectie van de Gezondheidszorg stelt zo snel mogelijk een onderzoek in naar de oorzaak van de dood van drie bewoners van De Geinsche Hof. Het is niet bekend, wanneer dat wordt afgerond. Ook de werkdruk van het personeel wordt onderzocht. Als blijkt dat maatregelen nodig zijn, kan de Inspectie die afdwingen. Het gebouw van de Nieuwegeinse instelling wordt ingrijpend gerenoveerd. Wanneer

is niet duidelijk, de directie wacht al zes maanden op toestemming van het Bouwcollege voor de Gezondheidszorg. Overigens is niet voorzien in een airconditioning, wel in een 'luchtbehandeling-systeem'. Na de vakantieperiode zal de locatiemanager van De Geinsche Hof met het personeel gaan praten over de klachten over hoge werkdruk. Vandaag worden de laatste doden begraven.

Verpleeghuisarts

Veel meer doden door hitte

Daniël Baruch, verpleeghuisarts in Utrecht, wijt het overlijden en de ziekte van de bewoners van De Geinsche Hof aan een 'hitte-aanval': „Mensen raken oververhit. Raken meer vocht kwijt dan zij opnemen en drogen uit. Daardoor treedt er een ontsteking met koorts op en in het ergste geval sterven mensen daaraan. De slachtoffers in Nieuwegein vallen op, omdat het zoveel tegelijk op dezelfde afdeling zijn, maar de hitte veroorzaakt veel meer doden in verpleeghuizen. Al wordt dat lang niet altijd als doodsoorzaak vermeld, vaak wordt het een algehele malaise genoemd. Natuurlijk is het bij deze extreme hitte in veel verpleeghuizen voor bewoners veel te warm. Dat heeft alles te maken met de verouderde gebouwen en de uitgekleden budgetten van de zorg. Als

Het leven in het bloedhete verpleeghuis gaat zo normaal mogelijk door. FOTO MARK PRINS

een verpleeghuis op de nominatie staat voor nieuwbouw of renovatie, wordt er lange tijd niet meer in aanpassin-

gen geïnvesteerd. Punt is dat we met z'n allen veel meer geld voor ouderen zouden moeten uitgeven.”